
Kyrkomötet Gudstjänstutskottets betänkande 2010:3

Barnbibel för gudstjänstbruk

Sammanfattning

I motion 2010:12 föreslås att Kyrkostyrelsen ska godkänna en barnbibel för gudstjänstbruk. Gudstjänstutskottet uttrycker sin uppskattning av den intention som ligger bakom motionen, men anser inte att en barnbibel ska godkännas för bruk i gudstjänsten.

Utskottet pekar på att det, t.ex. i familjegudstjänster, är möjligt och lämpligt att i berättande form återge de texter som läses vid gudstjänsten. Detta är dock, säger utskottet, en pastoral fråga som inte ligger inom det område där Kyrkomötet ska fatta beslut.

Det finns, säger utskottet, ett värde i att det finns flera typer av barnbiblar. Om en barnbibel godkändes för gudstjänstbruk, skulle detta kunna påverka produktionen och motverka den mångfald som behövs.

Utskottet framhåller att det, i samband med handboksarbetet, kan finnas skäl att pröva om det för varje söndag skulle kunna finnas en text som är lämplig att läsa för barn.

Läronämnden har yttrat sig över motionen. Yttrande bifogas som bilaga.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:12.

Motionens förslag

Motion 2010:12 av Birgit Ahlström, Barnbibel för gudstjänstbruk

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt Kyrkostyrelsen att godkänna en barnbibel för gudstjänstbruk.

Yttrande från Läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motion 2010:12 i Ln 2010:4y. Yttrandet bifogas som *bilaga 1*.

Bakgrund

I motion 2010:12 föreslås att Kyrkostyrelsen ska godkänna en barnbibel för gudstjänstbruk. Motionären påpekar att mission är en grundläggande uppgift för Svenska kyrkans församlingar och konstaterar att det måste betecknas som "högst angeläget och den mest näraliggande missionsuppgiften" att vidarebefordra evangelium till nya generationer. En lovvärd satsning som görs är utdelning av biblar för barn. Flera barnbiblar finns men "ingen är speciellt utvald eller sanktionerad för bruk i Svenska kyrkan". Motionären påpekar att man i gudstjänsten

kan dela ut biblar för barn, men i textläsningen måste man läsa ur *Den svenska evangelieboken*. I detta sammanhang vore det, enligt motionären, mycket lämpligare att ha textläsningen ur barnbibeln. ”Därför bör det tillgängliga utbudet av barnbiblar granskas, så att någon eller några kan godkännas för gudstjänstbruk och dessutom passa för utdelning till barn.” Om det inte finns någon översättning som kan godkännas borde det, enligt motionären, vara en ytterst angelägen uppgift att en sådan kommer till stånd.

Den nu aktualiserade frågan har inte tidigare behandlats av Kyrkomötet. Det kan dock nämnas att Kyrkostyrelsen i skrivelsen (KsSkr 2002:4) till 2002 års kyrkomöte om *Den svenska evangelieboken* föreslog att evangelieboken helt skulle följa texten i Bibel 2000. Evangelieboksgruppen hade föreslagit ett antal mindre bearbetningar av bibelläsningarna för att uppnå ett mer inkluderande språk.

Läronämnden hänvisade (Ln 2002:1y) till ett tidigare yttrande (Ln 1999:3y) med följande ställningstagande.

Läronämnden menar att det är angeläget att gudstjänstens texter läses ur den för Svenska kyrkan antagna evangelieboken i en av kyrkomötet godtagen översättning. Därmed är prästen för sin förkunnelse inte bunden av en viss översättning.

I enlighet med detta föreslog Gudstjänstutskottet i sitt betänkande (G 2002:1) avslag på en motion (2002:138) där det hade föreslagits att också texter från *Svenska folkbibeln* skulle få läsas i gudstjänsten. Kyrkomötet beslutade i enlighet med utskottets förslag.

Inom ramen för projektet *Barn och unga 0–18* behandlas frågan om biblar för barn. I detta sammanhang har man bl.a. uppmärksammat den avhandling om barnbiblar *Gud som haver barnen kär? barnsyn, gudsbild och Jesusbild i Barnens bibel och Bibeln i berättelser och bilder* som år 2008 lades fram av Sören Dalevi vid Karlstads universitet.

Bestämmelser om vilka texter som får läsas i Svenska kyrkans finns i 18 kap. i kyrkoordningen. Det finns i 18 kap. 1 § en uppräkningslista av vilka böcker som är Svenska kyrkans gudstjänstböcker. Av uppräkningslistan framgår att bland dessa böcker finns, förutom Bibeln bl.a. *Den svenska evangelieboken*.

I 18 kap. 5 § sägs att *Den svenska evangelieboken* ska användas för läsningarna vid huvudgudstjänster. I 18 kap. 2 § regleras att vid läsning i en gudstjänst av andra bibeltexter än de som finns intagna i *Den svenska evangelieboken* och *Den svenska kyrkohandboken* ska en sådan översättning som gäller för Svenska kyrkan användas.

Enligt 10 kap. 2 § punkt 2 i kyrkoordningen åligger det Kyrkomötet att fatta beslut om Svenska kyrkans böcker.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2010:12.

Inledningsvis vill utskottet uttrycka sin uppskattning av den intention som ligger bakom den föreliggande motionen. Det är av stor betydelse att de bibliska berättelserna förs vidare till nya generationer och att detta sker på ett sätt och med ett språk som är anpassat till olika åldrar. Bibelarbetet, bland annat genom att barnbiblar delas ut, är därför viktigt.

Utskottet vill peka på att det t.ex. i familjegudstjänster är möjligt och lämpligt att i berättande form återge de texter som läses vid gudstjänsten. Här kan en barnbibel vara till hjälp. Hur gudstjänsten i denna del utformas är dock en pastoral fråga som inte ligger inom det område där Kyrkomötet ska fatta beslut.

Textläsningarna ska emellertid, enligt utskottet mening, även fortsatt ske ur en sådan översättning av Bibeln som gäller för Svenska kyrkan. Utskottet delar Läronämndens uppfattning att det ligger ett pedagogiskt värde i att barn får lära känna de formuleringar som normalt används i evangeliebokens texter. Samtidigt inser utskottet att detta kan vara svårt att uppnå, eftersom många barn inte regelbundet deltar i gudstjänsterna.

Utskottet vill framhålla att det i sig ligger ett värde i att det finns flera typer av barnbiblar, bland annat därför att en enda fastställd barnbibel sannolikt inte skulle kunna vara lämplig för alla åldrar. Barnbiblar ska ses som litterära verk som är präglade av sin författare och av den tid då de skrevs. Att godkänna en speciell utgåva av en barnbibel för läsning i gudstjänsten, så som det föreslås i motionen, skulle kunna inverka på produktionen av nya barnbiblar och därför motverka den mångfald som behövs. Sammantaget leder detta till att motion 2010:12 bör avslås.

Utskottet erinrar sig att det i arbetet med den nuvarande evangelieboken fanns förslag om att det för varje söndag skulle finnas en text som var lämplig att läsa för barn. Detta förslag genomfördes inte, men i samband med handboksarbetet kan det, enligt utskottets mening, finnas skäl att på nytt pröva om detta skulle kunna vara en framkomlig väg.

Uppsala den 30 september 2010

På Gudstjänstutskottets vägnar

Alve Svensson, ordförande

Michael Kjörling, sekreterare

Beslutande: Alve Svensson, ordförande, Timmy Leijen, Sofija Pedersen Videke, Johan Åkesson, Nanna Tranströmer, Johan Blix, Johan Lothigius, Ingegerd Flock Andersson, Anna-Sara Walldén, Sonja Grunselius, Fredrik Nilsson, Ola Isacson, Torbjörn Arvidsson, Christina Holmgren och Ylva Wahlström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Maria Johansson Berg, Anna-Karin Stråle Börjesson, Olle Burell, Åke Andreasson, Gunilla Lindén, Katarina Ramnerö Ödestad, Svante Erlandsson, Astor Karlsson, Birgit Ahlström, Mikael Mogren, Torvald Johansson, Margareta Viklund, Gerd Gabrielsson och Bengt Inghammar.

Biskoparna Martin Lind och Hans Stiglund har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Läronämndens yttrande 2010:4y

Barnbibel för gudstjänstbruk

Läronämndens yttrande över motion 2010:12

Läronämnden betonar vikten av att i gudstjänstens textläsningar upprätthålla skillnaden mellan den av Kyrkomötet antagna bibelöversättningen och olika bibelparafraser såsom barnbiblar. Det är därför inte lämpligt att en barnbibel får en normerande särställning som gudstjänstbok. Samtidigt vill Läronämnden betona vikten av att bibelberättelsernas innehåll görs levande, vilket också kan ske genom ett fritt återberättande. Det finns ett pedagogiskt värde i att barn får lära känna de formuleringar som normalt används i gudstjänstens olika moment.

Uppsala den 24 augusti 2010

På Läronämndens vägnar

Anders Wejryd, ordförande

Cristina Grenholm, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Anders Wejryd, ordförande, biskop Ragnar Persenius, biskop Martin Lind, biskop Erik Aurelius, biskop Hans-Erik Nordin, biskop Antje Jackelén, biskop Carl Axel Aurelius, biskop Esbjörn Hagberg, biskop Hans Stiglund, biskop Lennart Koskinen, biskop Eva Brunne, Kajsa Ahlstrand, Margarethe Isberg, Karin Johannesson, Fredrik Lindström, Jesper Svartvik och Kristin Zeiler.